

İSTANBUL SERİRİYATI

Senelik abonesi iki lira

AYLIK TIP Idarhanesi : İstanbul, Cağaloğlu 23
MECMUASI

Ayın akisleri

Bu ay hekimleri en ziyade işgal eden mesele kazanç vergisi oldu. Etibba odası, Muha-denet cemiyeti bu vergi aleyhine, verginin tarzı tarhi aleyhine şikâyetle bulundular, hükümetin koymak istediği yeni şekil daha güç görülüyordu. Sıhhat vekilimizin odanın ve cemiyetin noktâi nazarını hükümet nezdinde müdafaada gösterdiği cidden şayanı şükran himmetle bu meselenin lehimize düzeleceğini ümit ediyoruz.

Bir defa hekimlerden vergi alınmasına eskiden beri muariziz. Hekimlik gibi tahsili en güç ve çetin bir meslek erbabının pek az maaşla hükümete ve halka ettiği hizmet, ve hiç bir meslek ve ticaret erbabında görülmeyen bir semahatle erbabi ihtiyaca karşı gösterdiği fedakârlık ve muavenet nazarı dikkata alınrsa bu verginin kalkmasını talebde pek haklıyız. Halk gazetelerin bu kadar münakaşalarına rağmen hekimlerden kazanç vergisi alındığına halâ ihtimal bile veremiyor..Halkın sıhhatına bu kadar ucuz hizmet etmek,hele fakirleri parasız veya pek az bir ücretle tedavi eylemek hususunda dünyanın hiç bir yerinde Türk hekimleri kadar alıcnap bulunmaz. Biz de halk yeni yeni vizitaya alıştı.akrabadan hemşerilerden, meslektaşlardan ve meslektaş ailelerinden,memleketin büyüklerinden ve tavsiye ettikleri mahmillerinden istemek değil, almak bile ayıp sayılıyor. Her birimizin şimdiye kadar bedhava baktıkları ücretlilerinden kat kat fazladır, yani

biz zaten halkın sıhhatını düşünmeğe mecbur hükümete, hükümetin ehalisine yüzde yüz, yüzde iki yüz vergi verenlerdeniz...

Böyle iken af meselesini biz dinletemedik ; avukatlarda dinletemedi. Biz meta satmıyoruz, büyük mihnet ve meşagkatle sahip olduğumuz fikrimizi ilimimizi pek ucuz fiatla satıyoruz, daha doğrusu sattığımız ilimiz değil, vaktimizdir. Bizim dimağımız çalışırsa kazanırız, bir mağaza patronu gibi beş on mağaza açarak evimizde keyfimize bakarken para kazanmayız, mutlak bizzat çalışmalı ve kafamız yerinde olmalı ki hayatımızı kazanalım demek istedilerse de dinleyen olmadı... Bütçeye paralâzım...Serbest sanatlardan bu iki meslek açığı dolduracak...Başka çare yok!..Dünyanın her yerinde vatandaş hürmetlidir.Lakin vatandaşlar arasında iki sınıfın büyük intiyazı ve rüçhanı vardır : Doktorluk, avukatlık...Birine insan canını, diğerine cebini emniyet ediyor.Hekime ve hakime daha müsamehakâr davranmak, onların saadet ve terakkilerile iftihar etmek halkın da hükümetin de menafii iktizasındandır. Bundan maada bu mesleklerin bizde kazancı nedir? teferrut eden üç beşinin müstesna fedakârlıkla hayatının sonlarına doğru mazhar oldukları az çok refa neden çok görülüyor? Çoğumuzun ne elim vaziyette olduğunu biz meslektaşları biliriz. Pek çok para kazandığı zannedilen ustalarımızın son senelerini ne yoksulla geçirdiğini, çocuklarına servet değil başını sokacak bir kolübe bile bırakamadıklarını, hatta cenazelerinin meslektaşları ianesile kalk-

tuğımı çok gördük. Bu muhterem ölülelerin ve ailelerinin incinmeyeceğini bilseydik birer birer isimlerle teşhir ederdik, fazla irfanlarile iftihar ettiğimiz bu meslek ulularımızın dağ derunumuz olan akıbetlerini tasvir ederdik. Meslekimiz mensupları kırk yaşına kadar hep cepden yemeğe mecburdur, beş on sene parlar, yine birdenbire söner. Bu on senede de akrabası, ehlibası, komşuları kazandığından hisse istemek ve almakta kendini haklı görür... Bir bakkal veya her hangi bir tacir onbeş yaşında kazanmağa başlar, ölünceye kadar işini bilen daha terekki ve inkişafa müsait bir şöhrat, bir servet bırakır; Bir tacirin ölümlü ile refahından sermaye sinden olan şey gayp etmez lâkin reisleri bir doktoru gömen bir aile milyonlar diyerinde sermayeyi kaybetti demektir. bir ademse ticaretini tevsi eder, kendisi çalışmaz, parası ve namı çalışır... öldüğü vakitte Hekimler avukatlar böyle mi? sonra ne güçlülükle, ne baha ile elde edilen sanaatlar... Eyi doktor, eyi mütehasis köylere varıncaya kadar istiyoruz. Bir hekimin sermayeyi maddisi ne kadardır, senede en aşağı iki bin liralık kitap ve gazete almazsa hekimliğe yabancı kahr, iki üç senede bir tıbbi bir seyahata mecburdur. Bunlar neye mal oluyor, niçin hekimlerin bizde sonu gelmiyor; işte bundan...

Zaten vücutları nadir ilim ademlerimizden vergi istemek değil, her sene prim versek daha kaderşinaslık etmiş oluruz. Sanayii teşvik kanunlarından istifade edenler arasına hekimler konamaz mı?..

Peki vergi verelim. Lâkin tarzı tarhından müştekiyiz; şimdiye kadar o beyanname usulü en yüksek sınıfın izzeti nefsinde rencide eden, ne hekimliği, ne bir hekimin kazanımı anlayan ve anlamak ihtimali olmayan bir küçük tahakkuk memurunun eline bırakılmıştı. Ben kendi hesabıma bir misli fazla vergi vermeğe, daha fedakârlık etmeğe razıyım, lâkin tahak-

kuk memurunun hökmü karakuşusu ile gelecek seneye ne olacağını bilmeyerek vergi vermeği tenkit ve kontrol edilmeği asabileşmeği iste mem. Bu yaştan sonra kazanç defteri tutmağa alıştık, bu kadar dalgın ve meşguliyetli bir meslek müntesibi olduğumuz halde gece yatarken her şeyden evvel beyanname hangi ayda verilecekti, ruhsatname hangi ayda alınacaktı, müstahdenin beyannamesi ne zamandı, kazanç defteri ne zaman alacaktık düşünmeğe mecbur kaldık. Gaflet edip vaktinden veremeyene bir misli ceza... Sade bu kadar değil... Varidatımızı memur bey az buluyor, defterinizi keenlemeye kûn addile filan emsalli ve emsalsiz doktor diye şu kadar vergi tarh... Masraflarımızı yazmışsınız, kanunda vazihan yazılı olduğu halde kimi memur gazateyi kabul eder de kitabımızı kabul etmez, Avrupa masrafınızı kabul etmez, kabul etmemekle kalmaz masrafhanesinden bunları sileceğine «masraf hanesinde gayrı kanuni sarfiyat görüldüğünden» yine defteriniz keenlemeye kûn addedilir, bunlar istinafa gider, itiraz ederseniz, ay geçer yıl geçer, cevap gelmez... Ümit etmediğiniz bir senede hepsi birden tebliğ olunur üç dört senenin birikmiş ve hep aleyhinize tahmil edilmiş ağır kazanç vergisi, birden istenilir... İtiraz hakkınızı dinletmek için evvela bir ay için de bu parayı berveçhi peşin ödemeniz lâzımdır. yoksa yüzde bilmem ne kadar yine ceza... Halbuki bu sizin aklınıza gelmeyecek derecede iktidarımızın fevkinde bir miktardır, işte şikâyet ettiğimiz budur, yoksa hükümet tarh olunan veağiyi elbet ister, muayene hanelerimizde birer memur bulundurmasını bile tercih ederiz. Kazanç üzerine olan vergi en haklı bir vergidir; lâkin bunu tadil etmek lâzımdır, işte Etüba odasının ve hekimlerin istediği de bu...

Hükûmöt büyük bir hüsnü niyetle hekimlerin ve avukatların haysiyetini korumak ve bazı mal memurlarından şikâyetin önünü al-

mak için sabit bir taksit vazını düşündü, meslek erbabını sınıflara ayırdı. Sınıfına göre sabit bir miktarla muayenehanesi kirasının yüzde ellisini, ev kirasının yüzde yirmibeşini, sayfiye kirasının yüzde yirmibeşini istemeği teklifetti. Bu usule itiraz edildi ve denildi ki, bir defa sınıflara ayırmak çok güçtür, ikincisi her eyi evde oturan çok para kazanmaz, sayfiyeye hayatı ihtiyaçları için giden hastalığa vergi verdikten başka bir de sayfiye cezası da çeksin mi? onun üzerine aşağı yukarı hükümet beyanname usulünü bırakmakla beraber beyanname vermeyenlerden ikâmetgâhına göre verki almağı düşündü. Bu pek haklı bir usuldü. İsteyen beyannamesini verecek, beyannamesini unudan, vermeyenler, defter tutmayanlar ikâmetgâhına göre tediye edecek... Beyanname veridata gelişi güzel itiraz etmemek, masrafta da kitap, alât ve gazetelerle Avrupa seyahatını, vesaiti nakliye ücretini ve hatta hekimlerin hayat sigurtalarını kabul ettirmek, masrafta gayrı kanunî bir hane varsa onu kabul etmemek fakat defteri keenlemeyekün adetmemek isteniliyor. Hekimlerin bu haklı talebini de muhterem hükümetimizin reddetmeyeceğini ümit ederiz.

Avrupanın muhtelif hükümetlerin de bu kazanç vergisini tetkikinde hemen bu noktaya yaklaşıldığını gördüm;hatta çoğunda masrafhanesi daha tevsî edilmiş ve masraftan gayrı kazançlar üzerine vergi tarh olunmuştur. İngilterede **Halleystreet** denilen cadde büyük hekimlerin muayenehanelerile doludur. Burada oturan hekimlere bonjur demek için beş pound yani takriben elli üç lira verilir, eyi bir muayene için yüz yirmi gine yani muayenelerine gelen bir hastadan takriben yüz elli lira alıyorlar;hekimlik zahmetini hakkile çıkarıyorlar.Son derece ihtiram görüyorlar..Hükûmete herkes senevî bilânçosunu veriyor, masrafını ve sairesini çıkarıyor, kazanım şu kadar diyor, memur onun üzerinden hesap ile lokantadaki meterdotel gibi puslayı koyup gidiye ya-

yor, tacirlere ve saire pıldığı gibi defterleri karıştırılmıyor, defteri tenkit değil bakmak bile yok... Senevî varidatı yüz yirmi gineye yani bin beşyüz liraya kadar olanlardan hükümet kazanç vergisi almıyor, beş bin İngiliz lirasına kadar olan her gine yani yirmi beş lira başına dört şilin iki lira ve küsur kuruş alıyor; beş bin liradan otuz bin liraya kadar fazla kazanç için de supertaksi deniliyor yani otuz bine kadar dört şilin, yukarı için sekiz şilin alınıyor, elli bin liradan yukarı için de on altı şilin alıyor... Fransada bizim eski temettü vergisi gibi ikâmetgâh üzerine hesap ediliyordu,çok itirazlar oldu. Orada da vergi son senelerde hekimler lehine çok tadilâta uğramıştır.

Doktorlardan aldığı vergiye mukabil hükûmette doktorlara muavenet ediyor. Bir defa hekimler şehrin vesaiti umumiyesinden parasız müstefit oluyorlar. Tramvaya, şimendifere, vapora, metroya, otobüse para vermiyorlar. Hekimin müşterisine yolladığı hesap puslası bilâtenkit hemen tediye edilmeğe mecburdur. Aksi taktirde senedsiz, şahidsiz diye mahkemelerde hakkı reddolunmıyor. Faturalar bir bono gibi ödeniyor. Ehli hibre ve şahit diye mahkemelere çağrılan doktorlara yüksek tazminat veriliyor ve derhal ödediliyor. Biz de halâ doktor işini bırakup geldiği için şahadetten sonra mahkeme huzurunda tazminat ister. Onu da istemeyen hekimden o hak nezolunur. Mahkemenin en büyük hekimlere hükm ettiği tazminatı tahakkuk memurları bilseler onlar da acırlar.Onun için işsiz adamlar gibi şahitlikten yakamızı kurtaramıyoruz,hele Avrupada halkın hatayı tbbî iddaasile mahkemelere müracaatı kendilerine çok pahalıya mal olur bir ailenin şantaj veya bilgisizlik yüzünden hekimi itham ile mahkemeye müracaat etmesi, kendi zararı maddi istediği gibi aksi taktirde haysiyetine teavüz ettiği hekime ağır tazminat vermesi örf haline gelmelidir.

Hacı Kemal Bey Öldü

Geçen sene kırkinci senesini severek seviyerek kutlandığımız *Hacı Kemal bey* i bu serferde titriyerek kıyamayarak ölümün pençesine bıraktık; hastalandı, kustu, sarardı, soldu, gündün güne kuvvetten kesildi, kanser teşhisi hepimizin hatrına ilk gelen hastalıktı, kıyamadık, belki iyi olur dedik, o da ölüme karşı mütevekkildi, lâkin daha ölmek istemiyordu... Hastalanır hastalanmaz tekaüt olmağa kalktı belki kırk senelik hizmetine mükâfaten bir iki bin lira alır, borçlarını öder, rahat rahat bir kaç sene daha yaşardı.. Böyle düşünüyordu. Bu çalışkan ademe felek bu kadar huzuru da çok gördü; öldü... Kendisini hakiki sevenlerin kolları üstünde toprağa götürüldü... O kırk sene vazifesini ihmal etmemişti, o kırk sene nereye çağırılrsa koşmuştu, o kırk sene kırk binden fazla hasta bakmıştı, Gurreba hastanesinin *Hacı Kemal* ı bütün manasile fakirler tabibi idi. Fazilete, ferağata hürmet ve teşekkür en ibtidai vazifelerden biridir. Ölen arkasından dökülen göz yaşlara da, ahlara da lâkaydır, lâkin kalanlar için bu kadirşinaslık ter biyetkâr bir dersdir. O kırk senelik memurun cenazesinde ne İstanbul valisi, ne polis müdürü ne Şehremini muavinleri, ne meclisi belediye azaları, ne de askeri kumandanları vardı. Vatanım daha pek çok *Hacı Kemal* gibi alim ve fazıl evlatları olmalı ki kırk senelik bir ushekime kırk dakikalık son vazife ihmal edilmekte kimse yes görmedi... O kırk senedir herkesin ıztırabına koşan doktorun minnettar hastattaları ve aileleri cenazesinin arkasında caddeler dolduracak sanyorduk... Beş on meslektaf, *Ömer Lulfi* nin himmetile iltihak eden hemşire mektebi talebeleri, otuz kırk ahbab ...Bu kadar propagandalarla taktis ve tekrım ettiğimiz yüksek bir doktorun gördüğü son hürmet.. Dedi koduya samimane sütunlarını hasr eden gazetelerde kısa bir teessüf...Buna da çok şükür...

Hacı Kemal bey Mülkiye Tıbbiyesinden yetişmiş, tam yerli malı idi. İlk zamanları göz hekimliği ile iştihar etmişti, mamafı genç yaşta Aksaray semtinin lokmanı idi, hekimlerin bir kısmının hürmetini, fakat çoğunun hasedini kazanmıştı. Hacı sıfatı, babayanılığı, basitliği hasudlarının kıskanç istihzalar püskürmesine vesile olurdu. O olduğu gibi görünüyordu, oldu olalı hastalıklı idi, öyle olduğu halde çok çalışkandı, samimiyeti babacanlığı yüzünden hastalarına kendini çok sevdirmişti. Bir vakit Evkaf nazırı *Hayri efendi* merhum zamanında Gurreba hastanesi adeta ustadlar kliniği olmuştu, memleketin en meşhur mutehassisleri *Musa Kâzımlar*, *Mahmut Atalar*, *Reşat Rızalar*, *İbrahim Vasıflar*, *Necmeddin Arifer*, *Şükrü Mehmetler*, *Raif Yesariler*, *Salih Saitler* buraya devam ediyordu. Bu kadar parlak güneşler arasında *Hacı Kemal* ın sönük ve mühmel bir yıldız kalması pek tabii idi. Lâkin öyle olmadı, fakir halk yine eski hekimlerine Sadık kaldılar, Tıp Fakültesi müderrisleri polikliniklerine hasta bulamazken *Hacı Kemal bey* in polikliniği kum gibi kaynayıyordu. O bu hücumdan yorulmuyor, memnun ve hoşnut akşamlara kadar hastalarını birer birer teselli ve tedavi ediyordu... Oraya Fakülte hocaları da geldi, yine *Hacı Kemal* fakirlerin mahubtu kaldı.

Pratik sahəsi bu kadar vasi olmakla beraber *Hacı Kemal* okurdu, mütalaaı ve öğrenmeği çok severdi, şarlatanlığı hiç yoktu... Zaten pek mütevazı olduğu için bir çoklarına hocalık ettiği halde kendisinden bir kelime fazla bilenlerden feyz almağa çalışırdı. Onun içindir, ki *Hacı Kemal* ın seneler geçtikçe kadiri ve itibarı arttı. Hepimiz faniyiz, gidiyoruz. Şu sütunlarda merhumun hatırasını ibret alınacak bir tarih sahifesi gibi ahlafe hediye ediyoruz.

Dr. Hacı Kemal Bey

Dr. Osman Şerefettin

Hatıratımı yoklayınca **Hacı Kemal Bey** i 1908 tarihinde ilk gördüğümü derhatır ediyorum. O zaman Tıp Fakültesinin, yeni teşekkül eden Tıp Fakültesinin son sınıf talebesi idim. Meşrutiyet ilânının verdiği şevk ve neşe ile hastanelere koşmuş idik. Ve iki hastane en ziyade bizi cezp ediyordu: Haseki ve Gureba.

O zaman **Hacı Kemal**ın uzun boyuna müdekkik ve müşfik gözlerin tezyin ettiği geniş alına Haseki hastanesinde tesadüf ediyorduk. Herkesden evvel hastaneye muntazamen gelir, ve vazifesile meşgul olur; yanına giden talebeye rıfk ile, mülâyimetle muamele eder; ve bildiğini onlara öğretmeğe uğraşır.

Sonra bu hastanelerden ayrıldım. Avrupaya gittim. Balkan harbi esnasında onu tekrar Gurebada gördüm. Yüzlerce mecruh ve hastaları yorulmak bilmez bir gayretle tedaviye uğraşıyordu. Bundan sonra kendisine ya İstanbulun dar ve muavveç sokaklarında veya hasta başında tesadüf eder idim. O yavaş yavaş emin hatveler ile Fatih yokuşunu çıkar. Pek batı yürüdüğü zannedilen bu zata biraz sonra Sirkeide tesadüf edilirdi. İstanbulun en uera mahallelerini eminim ki **Hacı Kemal** kadar bilen hiç bir kimse yoktur.

Şehrin bu sönük ve yıkık kolibelerinde oturanların o bir müşfik dostu, gayet kıymetli bir şifacısı idi.

Mütarekeden itibaren kader beni **Hacı Kemal Bey** le Gurebaya sevketti. Kaderin bu cilvesine pek ziyade müteşekkirim. Benim gibi aşağı yukarı tahsili, temasları ve yaşayışı ile bir derece muhitinden ayrılmış bir ferdi milletin bozulmamış, saf kitlesi ile samimi ve daimi bir temasa sevk ediyordu. Bu benim için hakiki bir kuvvet menbaı oldu.

İşte 1919 dan itibaren devam eden bu arkadaşlık bana **Hacı Kemal**ı pek güzel tanıttı.

Yazın en sıcak günlerinde ve kışın en karlı havalarında **Hacı Kemal Bey** muntazamen vazifesine devam ederdi. Geniş adamları ile

her sabah Şehiremininden yokuşu inerek hastaneye gelir. Yine aynı yokuşu öğleden sonra sıcakta ve karda çıkardı. Hastanede geçirdiği dört beş saat onun için hakiki bir zevk idi. Hastaların yatağına eğilmek, kendisinden şifa bekleyen bu zavallıları uzun uzun tetkik, onların hastalıklarını keşfetmek ve bu hastalıklar ile mücadele, işte **Hacı Kemal** ın hayatta en büyük zevki bu idi. Yaptığım otopsiler de teşhisi tahakkuk ettiği zaman yüzünde bir meserret tebessümü belirirdi.

Ölen her hastasını takip eder; ve kendini gayet sıkı bir kontrole tabi tutar idi. Teşhisinin isabetinden mütevellit memnuniyeti geçen diğer bir memnuniyet ise tedâvi ettiği hastaların şifayap olduğunu görmek idi. Hastalıkla uzun bir mücadelede muvaffak olmak, hastayı tehdit eden tehlikenin kayp olduğunu anlamak çehresine büyük bir beşâret ve büyük bir meserret bahş eder idi.

Derin nazarları gayet nazif bir surette hastaları tetkik eder ve en ufak bir noktayı bile kaçırmazdı. **Hacı Kemal** bütün kelimenin manasıyla beşer tabir edilen muğlak makineyi ve onun hastalıklarını keşfe uğraşan ciddi bir müdekkik idi.

Hastalarını uzun uzadıya muayeneden hiç yorulmazdı; hastayı evirir, çevirir, riesini, kalbini, gözünü, cümle asabiyesini emin ve ince bir teknik ile muayene ederdi. Ve bu muayene her gün tekerrür eder, hastalığın seyri takip olunurdu.

Hakiki Tıp kitabını böyle hastalar üzerinde okuyan **Hacı Kemal** Avrupa görmediği, yani Avrupada tahsilde bulunmadığı halde tabetin terakkiyatına bigâne değildi. Gerek bizde ve gerekse haricte intişar eden Tıp gazetelerinin daima takip ederdi. **Hacı Kemal Bey** Fransızca mükemmelen bilirdi.

Yorulmak bilmez ve makul sayı sayesinde menleketimizde yetişen **Hacı Kemal**, fennen hiç ihtiyarlamamıştı. Fakat benim en ziyade kendisinde taktir ettiğim ve hayranı olduğum nokta tarzı tefekkürü ve muhakkemesidir. **Hacı Kemal Bey** gayet selim ve mantıklı düşünürdü. Gördüklerini toplamak, onları birbirine raptetmek, onlar arasında mevcut münâ-

sebatı bulmak ve sonra bunları ifade etmek için kendisine mahsus bir usulü vardı.

Başkalarının uzun sözler ve beyanat ile vasıl olamadığı neticeye bir kaç kelime ile vasıl olurdu. Muğlak mesaili gayet vazih bir surette anlatmak, bir kaç kelime ile anlatıvermek **Hacı Kemal Bey**e mahsus bir hal idi.

Hastalığın gösterdiği buklemun vari teza hüratın içinden bir çeviklik ile çıkar, ve gayet emin bir surette neticeye, teşhise vasıl olurdu.

Bundan başka **Hacı Kemal Bey** hakiki bir amir idi. Ciddi tavrı ve hareketi, sözlerinin katiyet ve emniyeti ile yanında çalışanlara hürmet ilka eder, fakat vazife ifasında asla terahi kabul etmezdi. Hayır hah olduğu her tavrı ve hareketinden belli olan **Hacı Kemal Bey** hataları ve kusurları kemalî adaletle halletmek çaresini dahi bilirdi. Bu hususta bazen şiddete müracaat ettiğini dahi herkesce malumdur. Fakat şuna şahit oldum ki şiddetine maruz olan kimseler **Hacı Kemal**e minettar kalmışlardır.

Hakiki bir hekim, ciddi ve hayırhah bir amir olan **Hacı Kemal** kâmil bir insan idi.

Yanında çalışan genç asistanlar ile meşgul olmaktan, onlara yol göstermekten ciddi bir zevk duyar idi. Ve bunların klinik terbiyelerinde yorulmak bilmez bir surette çalışırdı. Her birisini taltif eder; her birisine yol gösterir ve her birisine hayatlarını kazanmakta yardımını diriğ etmez idi.

Biz de, arkadaşları da **Hacı Kemal Bey**e meftun idik. İşe başlamazdan evvel etibba odasında geçirdiğimiz bir kaç tatlı dakika, **Hacı Kemal**ın lâtif hikâyeleri, zarif sözleri ebediyen hafızamızda yaşayacaktır.

Hacı Bey tok sözlü, arkadaşlarına kusurlarını ihtardan çekinmez fakat onlara bütün kalbile merbut bir zattı.

Hastalara karşı muamelesinden bahsetmeyeceğim. Poliklinik yaptığı günler bir sürü biçare hastanenin kapusu önünde beklerir idi. Ve bu poliklinik 4—5 saat sürerdi. İstanbul fakir halkı derdlerini anlatmak için **Hacı** balarına koşarlardı.

Zaten Aksarayda Ethem Pertev eczanesinde çalıştığı zaman, burası dahi bir poliklinik

idi. Bütün İstanbul halkı her halde bir defa kendisine müracaat eder. Derdlerini anlatırdı. Gayet kuvvetli bir hafizeye malik olan **Hacı Kemal Bey** bütün aile efraadını tanıır, cümlesini sorar, ve tavsiye ettiği tedabiri sıhhiye hakkında nazarı dikkatlarını celpederdi.

Beyaz sakalı, hayırhah ve nazif gözleri ve yüksek kameti ile **Hacı Bey** bu halka hayat ve sıhhat veren manevî bir kuvveti haiz bir hekim idi.

Onlar uzun müddet onun nasihatlarını unutmayacaklar, ve ismini büyük bir hürmetle anacaklardır.

.

Hacı Kemalı bir kaç gün evvel yine gördüm. Dışarı olduğu elim hastalık penbe rengini soldurmuş ve tamamen sarartmış. Gözlerinin fersizliği bize son saatlerini yaklaştığını anlatıyordu. Geceyi gayet elim ıztıraplar içinde geçirmiş olmasına rağmen yüzü yine sakin idi. Hututu vecihesinde takallusat görülmiyordu. Manevî kuvveti onu bu müthiş saatlarda dahi terk etmemiş idi. Pek az sakinane şikâyet ediyordu. Ve beni **Hacı Kemal**e yaklaştıran bu manevî kuvvet idi. Nefsine hakim olmak, vazifesini ifa etmek, hayati bütün kavanini, layetegayyir kavanini ile kabul ederek olduğu gibi görmek ve doğduğu büyüdüğü, yaşadığı muhitte emin ve paydar bir kuvvet halinde, abenktar bir surette inkişaf etmek; işte muhterem arkadaşımın hayatı. Onun ruhunda, benliğinin derinlerinden gelen temayülât ile düşünceleri arasında bir mübâ-yenet yoktu. Ruhunda mübarezat, ihtilâflar, fırtınalar hüküm sürmüyordu. Onun şuuru ve gayrı şuuru mevcudiyetile bir granit kitlesi gibi yekpare ve kavi idi. **Hacı Kemal**ın kuvveti buradadır. Ve bu kudrette olan ademler milletlerine en nafi olanlardır.

.

Geçen çarşamba, bu ilkbaharın sıcak bir gününde onu gömdük. Tabutu hazin bir gürültü ile mezara indikten sonra topraklarına bir kaç göz yaş akıttım. Fakat ona acıyanlar yalnız benim gibi arkadaşları, kendisini yakın-

dan tanıyanlar değil, bütün İstanbulun, fakir, sefaletzede ve biçare halkıdır. O bu şehrin kalbinde daha pek çok yaşayacak, ve muaveneti gören bir çok gözler onun yâdile ağlayacaktır.

Doktor Hacı Kemal bey merhum

Hulusi Behçet

Türk tababeti, mühim bir rûknünü, eski bir recülünü, yüksek bir şahsiyetini gaip etti. Onu pek seven hastanemiz etibbası, ne derecelerde derin bir mateme girmişlerse, hariçteki arkadaşlarımız da, o nisbette elem duymuşlardır. Hacı Kemal Bey, cidden büyük bir zattı. Onu büyültün meziyetleri pek çoktu. Sözü ile, mütevazi halile, ilim neşretmekten hiç bir vakit hali kalmayan bu faal üstad, müddeti ömrünce de, hasta idi.

İri cüssesine, uzun boyuna, zahiren metin ve vekur haline bakanlar, aldandırlardı.

Kendi tabirince, sempatik cümlesinin bozukluğu, onu her gün, bir yerinden rahatsız ederdi. Kâh (*asthme*) â müşabih buhranlardan bitgin, kâh (*Entro-colites*) den müşteki, kâh gözünden muztarıp idi. Bunlara rağmen, cesaret ve metanetini hiç bozmadı. Zemansız, saçlı, sakalı bembeyaz olan bu güzide mevcudiyet, ekseri mağnum yaşardı.

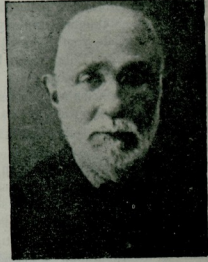
Kışın, kar, souk, bora, fırtına demez, her iki tarafına sallanarak yokuştan iner, işine muntazaman, hatta vaktinden evvel gelir, biz gençlerden? pek sonra mesaisinden ayrılırdı.

Bu servis şefi, hastaların samimi bir dostu sıfatı ile, ve bir baba şefkatile saatlerce dertlerine iştirâk eder, çoklarımızın istikâi vasıtalarla vasil olabildiğimiz neticelere, nazif görüşleri ve metin hafızası sayesinde, eleme elini dokundurur, bozulmayan teşhisini koyardı.

Onun sakin, temiz çehresinin arkasında, nihayetsiz bir şule vardı. Kendisine müşkil bir hastalık, nazik bir mesele arz edildiği ve bir maraz haber verildiği zaman, mütevazi halile gözleri ışıldar, parlar, müfekkiresi bir gayret ve faaliyetle canlanır, ellerini oğuşturur ve di-

zine koyar, kendisini tanıyanların bildiği veç üzre, afif ve faziletli, fakat son derece sükûnetle-bendenize kalırsa diye-fikrini ortaya döker, misallerini gösterir, ve nihayet hakikaten dediği çıkardı.

Otopsisler, **Hacı Beyi** pek az tekzip etmiştir: **Hacı Bey**, esasen klinikçi idi. Hastane koğuşlarında, her sabah kendisini ihata eden talebelere, asistanlara, doktorlara, hastalıkların

Merhum Hacı Kemal Bey

en ruhlı, en canlı noktalarını gösterir ve müsteft ederdi. Merhumun nazarından hiç bir şey kaçmazdı. Hastaya çekinmeksizin, tiksitmeksizin, uzanarak sarılır, kemali ehemmiyetle ârazın en küçüklerine kadar tetkik eder, yorulmaz sabru tehammülle, uzun uzadıya sualer sorar, badehu başını kaldırarak, tok ve kesik bir kaç kelime ile kat'i teşhis ve marazı tedaviye müteallik hususlarını meydana çıkarırdı.

Müderris, muallim payesi olmadığı halde, tedris arzusu, kendisinde fitri idi. Gençleri tenvir ve terbiye etmek, vezaifi asliyesinden adederdi. Bu sebepten bulunduğu bütün servislerde, birer dershane açmıştı. Hastalıkların ve tedavinin tetkiki için zaruri olan laboratuvarlardan, mülhak servislerden istifadeyi hiç ihmal etmezdi. Koğuşunda vefat edenlerin teşhisini, otopsi ile tevsiki, onun o günkü manevî zevki idi.

Haftada iki defa çıkan (*Presse medicale*)in

aşkı, ve mezkûr meemuada bütün dünyaya edebiyatını takip, mühim bir meşgaləsi olurdu.

Çalışan gençleri çok severdi. Hele beynelmilel mesaisi ile tanınanların meftunu idi. Takrirlerinden **Akil Hocayı**, yazılarından **Mazhar Osmanı**, kliniğinden **Mehmet Kâmilî** takdirle bahsederdi.

Hacı Bey, gençler üzerinde bihakkın incizap diye tasvir edilen bu samimiyeti, bilâhütiyar telkin ettiginden dolayı belki müfthirdi. Fakat katiyen şeref arkasından koşmazdı. Evvelki sene tababete şulukünün kırkmeçiyıl dönümüne müsadife günde yapılan parlak ziyafetten memnun kalmıştı. Hele verilen hatıradan, ziyadesile mütehasıs olmuştu.

Hacı Kemal bey, kelimenin bütün manasile yüksek bir muallim, mükemmel bir fedakârlık nümunesi, mesleki istikamet ile namuskârlığın timsali idi.

Âlicenaptı. Aldığı paranın mühim bir kısmını fukaraya dağıtır, bir çok mühtaci muavenet aileleri habersiz, sessiz, sedasız geçindirirdi. Sıkıntıda kalanlara yardımını, bir vazife bildirir. Pek çok parasız baktığı fakir hastaları vardı. Tabutunun arkasında giden azım insan kitlesi arasında, mateme iştirâk eden dostları, talebeleri kadar, muavenette bulunduğu hastaları da göz yaşlarını tutamayararak Türk tababetinin asıl, necip simasına teessürlerini, gayri ihtiyari döküyorlardı.

Nefsine teallük eden meselelerde fedakârlığı, ulüvvü cenabı kat'i idi. Yetiştirdiği talebelerin minnet ve şükranından değil, kendi şahıslarına, sa'ylerine alâkadar olarak zeval bulmaz bir şefkatle, muavenetle, onlara hüsnü misal olurdu.

Zavalhı, altı ay evveline gelinceye kadar meczubi bir aşkla merbut olduğu şubesine, fakir bikes hastaların imdadına yetişmekten fariğ kalmamıştı. Son zamanlarda, rahatsızlığı oldukça bizar ettiği halde bile, yine erken kliniğe gelir, dertlilerile hem dert olurdu. Nihayet yatağa düştü.

Gün geçtikçe sararıyor, soluyor, kendini muhat üstadların verdiği telkinata itimat ediyor, mütevekkil bir vaziyette, yine sempatik cümlesini ittiham ile vakit geçiriyordu.

Asıl hastalığı olan kanserden haberdar edilmedi. En son günlerde, derin bir fakrûddem, ve teneffüs güçlüğü karşısında oksijenle hayatını temdide oğraşanlara - ölüm hakikaten güç imiş - diye yine tevekkülden uzaklaşmamıştı.

Zahirine göre sinni yoktu. Henüz (63) yaşında, tam mütekâmil bir fert olduğu sırada üfulü hepimizi ağlattı. Ölecekti, fakat çekmesini istedik.

Almanların ölmek için (*im Sanf entsehlefen*) temennisi, biz de **Hacı Bey** için dilerdik. Zira her bir ziyaretimizde, onun bitgin ezgin hali, kalbimizi sızlattıyor, ruhumuzu eziyor, bütün uzvi zerratımızı zedeliyordu. Ben, kendi nefsiye çok müteessirim. Diyebilirimki teşriki mesai etmiş, yakından tanımış bütün hey' eti etbba da müteellimdir.

Sa'yi, faaliyet istikamet, hayirhahlık, namus, faziletten, kaderşinasiden müşekkel bir heykel olan merhuma, arkadaşları talebeleri merbut ve aşktılar. Öldükten sonra da, onlara unutulmaz teessür ve esef hisleri bıraktı.

Bir insani kâmil için bundan fazla neye ihtiyaç vardır. Ailesi kadar, hepiniz mühtaaci ta'ziye ve teselliyiz.

Yüksek Tıp şurası

Ankarada 15 Temmuzda ilk içtimamı sıhat vekilinin riyaseti altında akdedecektir. Azası : *Besim Ömer, Akil Muhtar, Mazhar Osman, Neşat Ömer, Bakteriolog Refik, Kılıslı Rifat, Operatör Murat, Miralay Mazlum, İzmirden Cevdet Fuat Beyler...*

Bir vakit Üsküdar belediyesinde çalışmış, yarım asırdır Üsküdar halkının sıhhatına hizmet etmiş *Haci Hüsnü Bey* vefat etmiştir. Merhum fakir halkın hekimliği ile şöhret bulmuştu. Ailesine beyanı taziver eyleriz.

Operatör Cemil Bey

Emrazi cildiye ve efrenceye üstatlarından *Ali Rıza Bey* kardeşimizin oğlu operatör cemil'in birdenbire bir nefzi dimağda vefat ettiğini haber aldık; günlerce bu habere inanamadık çünkü böyle ani bir ölümü genç, levent yakışıklı, hayatı temiz geçmiş, her çeşit fenalıktan uzak yaşamış, zeki, parlak bir atıye namzet bir delikanlıya yakıştıramadık. Ne esefki bu haber doğru imiş. Zavallı *Ali Rıza Bey* yirmi sekiz senede bin dikkatle yetiştirdiği gözünün bebeği, canından aziz oğlu, ebidei mehareti beklenilmeyen bir kasırğa ile birdenbire devrildi. Bundan feci bir ölüm, bundan büyük bir musibet olmaz zavallı gencemi, matemzede aya babayamı daha ziyade acımalı. Merhum *Cemil* üstat *Orhan* ın yanında cerrahiye çalışıyordu, bu yoksul memleketin yüzünü güldürecek bir adam olacaktı. Kader bu talisiz memlekete bunuda çok gördü.... matem büyüktür, ölçülmez derecede büyüktür. Lâkin *Ali Rıza* nın fazileti seciyesi her şeyden üstündür. Bu büyük matemin karşısında bir yalçın kaya gibi metanetini muhafaza edeceğini kalbindeki o sönmez matemin volkanını sabır ve sükûtle söndürmeğe çalışacağını ümit ederiz.

Yeni eserler:

Elektrokardiografi

Dr. Nureddin Kâmil

Belçikada Liyejde Türkçe basılmış bir eser... insan ibtida resimlerinin harflerinin tab'ının güzelliğine hayran hayran kitabı bir kaç defa karıştırıyor. Ondan sonra selis ve sade üslûbla yazılmış bu eseri saattan saata artan takdirlerle okuyor.

Neşat Ömer in yegeni bu eserile âlemi tıbbımıza kendisini pek müsteit, atisi parlak, ve pür ümit bir genç diye tanıttı, başka tavsiyeye hacet yok. Bu güzel eseri okuyunuz ve aramıza karışacak bu genç üstadı şimdiden tanıyınız...

Emrazi Bevlıye ve tedavileri

Dr. Mehmet Ali

Mütehassıs arkadaşımız cidden güzel bir eser neşrine muvaffak oldu. Üslubu pek açık

olduğu halde her sahifede bir çok resimlerle metni daha kolaylıkla kariin dimağna nakş ediyor. Tıp kitaphanemizde gerek nefaseti tabii ile, gerek üslubunun vezahat ve sadegisi ile bilhassa amelî ve müfit bir eser olmak itibarile paydar olmağa layık bir eserdir. Muharririni tebrik ederiz (200 kuruş).

Fakrüd-dem vekayıinde kara ciğer tedavisi

Dr. Muzaffer Tevfik

Genç ve müsteit doktorlarımızdan Fakülte birinci seririyatının baş asistanı **Muzaffer Tevfik Bey** bu namda bir eser neşretmiştir. Kara ciğer yimekle fakrüd-demini iyileştirdiğini okumuşuzdur. Lâkin bu bilgiyi nazari ve amelî tevsik eden böyle bir esere kitaphanemizin cidden ihtiyacı vardı. Çalışkan arkadaşımızı bu himmetlerinden dolayı tebrikeye lâyık görmekteyiz.

Ruh hastalıkları

Dr. Fahreddin Kerim

Fahreddin Kerim Bey ruh hastalıkları namile emrazi akliyenin umumi ve hususi kısmını bir mecellede cem etmiş ve üçüncü defa taba muvaffak olmuştur. Muharrir eserini piratisiyen etibba, tıp talebesi, hukuk ve terbiye müntesipleri için yazmış ve bu tabını müderis muhteremleri **Raşit Tahsin Bey** hocamıza ifhaf etmiştir. Akıl hastalıkları gibi muaddal bir ilmi bu kadar sade bir tarzda öğreten faydeli eserlere kitaphanemiz muhtaçtır. Çalışkan ve müteşebbis arkadaşımızı tebrik ederiz.

Şark çıbanı ve tedavisi

Dr. Ali Rıza

Muallim ve mütehasşis şehir **Ali Rıza** be-yin alimane yazılmış bir monografisidir; edebiyatı tibbiyemizi tezyin edecek olan bu eserin her doktorun kitaphanesinde bulunmasını temenni ederiz (50 kuruş).

Malaryaya dair

Tıp Fakültesi hayvanat müderrisi **İsmail Hakki Bey** gayet müdekkikane ve alimane Fransızca bir broşür daha neşretmiştir. Bu velut ve çalışkan üstadın asarına karşı takdir ve hayrandan başka ne söyleyebiliriz?..

Luminal

Muzadı teşennüç, müsekkin ve münev-vim.

İstıtlıapları:

Sar'a, fartıtenebbühiyet, ağır uykusuzluk halleri.

0,1 ve 0,3 gr. lık 10 komprimelik tüpler.

Miktar: günde bir kaç defa $\frac{1}{2}$ —1 komprime.

Yeni şekil: Ampul içerisinde Luminal mahlulü.

1 cmc. lük 10 ampul bir kutuda.

PHANODORM

Mahzurdan salim, tesiri kat'î, pratikte gayet emin yeni bir münevvin.

0,2 gr. lık 10 komprimelik tüpler.

LUMINALETTE

Luminal'in uzun müddet ve az dozla istimali için huçeyrat ve elyafı melsanın teşennüçlerinde de kullanılır.

0,015 gr. lık 30 tanesi bir şişede.

E. MERCK * DARMSTADT

Nümune ve neşriyat için : Galatada kürekçilerde Ahen - Münih hamında

Alfred Paluka efendiye müracaat. P. K. 532 galata.

ANDOKRISIN

(FOURNIER)

MUHTELİF UZUV HULASALARI

KAŞE : OVAIRE 0,10 ve 0,20

PLURIGLANDULAIRES (Masculin ve Feminin)

COMPRIME : OVAIRE

THYROÏDE

ORCHITINE

SURRENALE

HYPOTHYSE

PLURIGLANDULAIRES

(Masculin ve Feminin)

AMPUL : OVAIRE

ORCHITINE

Bu ürünün müsaadehi resmîyeleri Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti tarafından verilmiştir. Her Eczane ve Ecza depolarında bulunur.

Numune ve Edebiyat için :

Vekili umumisi : Pertev Arslan, Sirkeci Nöbethane caddesi No. 17—19

BIOLACTYL

(FURNİYE)

En kuvvetli bir süt mayasıdır. Bağırsakları temizler.

Yemekden evvel 3-4 komprime

BYLÉIL

(FURNİYE)

Safra hulasasıdır. Safra ifraz veya ifrazında bozukluk varsa izale eder.

Yemeklerden sonra 2 - 3 adet

Kefaljin (Kephaljin)

Kaşeleri

Baş ağrısı, diş ağrısı ve alel'umum âlamı asabiyede şayani tavsiyedir.

Vekil umumisi : Pertev Arslan, İstanbul, Sirkeci, Nöbethane caddesi No. 17— 19

Meşhur CARLO ERBA eczayı tıbbiye Fabrikası müstahzaratından

Erbamil

Karın ağrıları için en iyi
müsekkin uykusuzluğu def eder

Baum de Capahu

Kapsulleri Bel Soukluğuna
karşı Yegâne pelesenkli
muzadı teafündür.

Her yerde satılır.

İstanbul Komisyoncusu S. Tomaselli

Galata küçük Millet Han 12

CALCOLÉOL

HUILE de FOIE de MORUE
(Contrôlée Biologiquement)
CONCENTRÉE ET
SOLIDIFIÉE
VITAMINES A. B. D.
SELS de FER et de CALCIUM

Dr. Perraudin, Paris

CALCOLÉOL

DRAJE
ve
GRANÛLE

RACHITISME

TRoubles de CROISSANCE
SPASMOPHILIE, DÉMINÉRALISATION
GASTRO-ENTÉRITES
AVITAMINOSES

5-10 draje yahut 3-5 kahve kaşığı granüle; çocuklara nisf

Vekili : Pertev Arslan, 17-19 Nöbethane Caddesi, Sirkeci, İstanbul

TRINITRINE

CAFÉİNÉE

DUBOIS

YUMUŞAK
ŞEKERLEMELERİ

HUNNAKI
SADIR

LABORATOIRES LALEUF

20 RUE DU LAOS, PARIS (X^{VE})

EDEBİYYAT ve NÜMUNELERİ
AMURİ VE REK. İSTANBUL

Küçük Kınacıyan Han 31 Tele: İst. 714

emil

SANDOW'S

BRAUSENDES
BROMSALZ

Umum Sinir Hastalarına
muvaffakiyetle verilir.
Brom avarizi brakmayan
kıymetli tabii bir müs-
tahzardır. Kolay hazım
olur ve çok alınabilir.

Dr. Ernest Sandow, Hamburg 30

Türkiye mümessili ve depositeri; Fazıl I. verdi
İstanbul Sirkeci Sanasar Han No 26-26.

LA

KYMOSSINE ROGIER

A. BASE DE FERMENT LAB
& SUCRE DE LAIT PURIFIÉS

Kimozin (Rojiye)

Çocukların usreti harâmında, kay,iltihab
midii meâide, çocuk ve kâhillerin süte
karşı ademi tehammüllerinde

Miktar : 200 S.M³ inek sütüne bir
ölçü kaşığı.

MÉDICATION ANTIANAPHYLACTIQUE POLYVALENTE ET CHOLOGOGUE

DRAJE

PEPTONES

de

VIANDE et de POISSON

Et ve balık peptonu yu-
murta ve süt hülâsası

EXTRAITS

des

ŒUF et de LAIT

Vekili : Pertev Arslan, 17—19 Nöbethane Caddesi, Sirkeci, İstanbul.

İyodopepton Kâzım

Tababette şüphesiz iyod emlahı kadar saheı tatbikatı geniş olan bir deva yoktur.
bu müessir ilacın en kolay alınanı, en güzel tésir edeni iyodopeptondur, on seneyi
mütecaviz bir hayatı maziye malik iyodopepton Kâzım da yagâne payidar olan
müstahzarımızdır. çünkü ciddi bir sayın mahsulüdür. Bu ilaç damar sertliğine, rumatis-
maya, kalbe karşı kullanılır.

OXYMENTHOL PERRAUDIN

Perrodenin oksimantol tabletleri boğaz ve turuku teneffüsüye âfâtında günde6-10tablet

VACCIN ANTIGONOCOCCIQUE BRUSCHETTINI
VACCIN ANTIPIOGENE POLIVALENT BRUSCHETTINI
VACCIN CURATIF TYPHUS - PARATYPHUS - COLI BRUSCHETTINI

UMUM VEKİLİ: PERTEV ARSLAN, SIRKECI, NÖBETHANE CADDESI 17-19 İSTANBUL

Hasan kuvvet şurubu

Balık yağı, bira hūlasası gibi şöhret bulmuş bir ilaçta Hasan kuvvet şurubudur. Mūteşebbis, iyi düşünēn bir vatandaşın bu mūstahzarını Tūrkiyede ve hatta hariçte bilmeyen, kullanmayaa, kullanıpta memnun olmayan kimse yok. Bu mūstahzarla citten iftihar edebiliriz. İspençiyari sanatının bütun ırceliğile istihza edilmiş, Avropakâri şık şişelek içinde ticarete çıkarılmış olan bu mūstahzarı her doktor seve seve, muvaffakiyetinden emin olarak hastasma yazabilir.

Hasan Glūten ekmeği

İşte bir bediâi sanat daha. Diyabetlileri ekmekten mahrum yaşamağa mecbur eden fen ona bu zevki yine tatmin etmiş ve Glūtenden nefis ve leziz ekmekler yapmağa muvaffak olmuştur. Glūten ekmeklerinin en taze, ve nefisi en zevkle yenilini şūphesiz Hasan Glūten ekmeğidir. Doktor beyler, Hasan Glūten ekmeğini bir defa görünüz, her biri birbirinden güzel bir çok eserleri olmasaydı, Hasan beyi yalnız bu Glūten ekmeği hayır ve şükür ile andırmağa vesile olurdu derdik.

**Evliya Zade
Nureddin**

Bilumum laboratuvar ve hastane malzemesi eczayi kimyeviye alâti cerrahiye ve baytariye deposu.

İstanbul : Bahçe Kapı. Telefon : İst. 1799.

 Telgraf adresi İstanbul Evliyanur.

Dr. İHSAN SAMİ
GONOKOK AŞISI

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır.

STAFİLOKOK AŞISI

Acné, furunculose, abcès, koltuk altı çibani ve cilt hastalıklarına karşı pek faydalı bir aşıdır

**WASSERMANN
TEAMÜLÜ İÇİN ANTİGENE**

Pek hassas, ayarı pek sabit, kıymetli bir antijendir.

Hepsi hükümet tarafından kontrol edilmiş ve resmî müsaadesi alınmıştır.

Dr. İHSAN SAMİ BAKTERİYOLOJİ LABORATUVARI

Istanbul, Divanyolu No. 189

19 Avenue de Villiers
PARIS

**URASEPTINE
ROGIER**

Kum, rumatizma ve rihi
tagayyürden

Diyatez, artiritizm ve
netayici

Urseptin (Rojiye)

Uzviyetten «Hamızı bevl» in tart ve itrahını teshil
için müstamel edviyenin en mükmmel ve en mufafıktır

Tarzi istimali : Bir az su içinde 3 - 6 kahve kaşığı

Vekili umumisi : Pertev arslan, istanbul Sirkeci,
Nöbethane caddesi, No. 17—19

Valérine gabai

Valeryanın bütün tıbbi vasıflarını cami, kokusu ve lezzeti hafif pek güzel
bir sinir ilacıdır. Çalışkan eczacılarımızdan Gabay efendi tarafından büyük bir
dikkatle istihzar ediliyor. Hekimlerimiz kemali emniyetle Valerin Gabayı tavsiye
edebilirler....

Bayer-Meister-Lucius

eczayı tıbbiye, satış şubesi

I. G. FARBENINDUSTRIE AKTIENGESELLSCHAFT
Leverkusen (Almanya)

TÜRKİYE KOMİSYONCUSU :

WIDMANN ve ŞERİKİ

İstanbul - Sirkeci, Sirkeci Palas

Arzu eden doktor beylere mezkûr ilaçlara ait
nümune ve literatürü takdim eder.

Néo-salvarsan

Frenği

nin verit tarikiyle

asrî ve yegâne tedavi vasıtası

Güzel tahammül, kat'î tesir

Myosalvarsan

Ağrı ve tahriş husule getirmeden

cilt ve ya adaleye zerk suretiyle

Salvarsan tedavisi

*Verit zerkleri ile Salvarsan tedavisi kabil
olmayan vak'alarda tercihen kullanılır.*

Bayel - Meister-Lucius

ECZAYI TIBBİYE SATIŞ ŞUBESİ

I. G. FARBENINDUSTRIE AKTIENGESELLSCHAFT

LEVERKUSEN (Almanya)

PLASMOCHINE QUINOPLASMINE

MALARYA'nın hususi ilacı

(0,01 gr. plasmochine ve 0,30 gr. sulfate de quinine)

Tertiana ve *Quartana*-da yalnız başına tam bir şifayı

Tropikada,

temine kâfidir.

cinsi tâyin edilemeyen sırtmalarda,

Kininine karşı *idiosyncrasic* vak'alarıyla, kara humma şeklinde

prophylaxie-de ve, sırtmal muntakaların *assuetudinissemant*-ında

YEGANE TEDAVİ SILAHI DIR.

MÜKEMMEL BİR TESİRE MALIRTIR.

Original ambalajına dikkat!

Original ambalajına dikkat!

Türkiye komisyoncusu : İstanbul - Sirkeci, Sirkeci palas WIDMANN ve ŞERİKİ

Azru eden doktor Baylere mezkûr ilaçlara ait numune ve literatürü takdim eder.

Bayer Meister-Lucius Eczayı tıbbiye, satış şubesi
I. G. FARBENINDUSTRIE AKTIENGESELLSCHAFT
Leverkusen (Almanya)

COMPRAL

Sebebi her ne olursa olsun bütün

Ağrı

ları teskin eder. Tesiri seri ve kat'idir.

Hiç bir mahzuru yoktur.

0,50 gr.lık 10 komprimeyi havi tüpler.

YATREN 105

Bütün dünyaca uzun zamandanberi

Amipli dizanteri

nin has ilacı olarak tanınmış ilaçtır.

Haplar: 25, 50 ve 100 haptı havi şişelerde bulunur. Yutularak kullanılır.

Mahlûl: 10, 25 ve 100 gr. lık şişelerde bulunur. Tenkiye suretiyle kullanılır.

Orijinal ambalajlarına dikkat!

TÜRKİYE KOMİSYONCUSU: İstanbul - Sirkeci, Sirkeci Palas

Widmann ve Şeriki

Arzu eden doktor beylere mezkûr ilaçlara ait nümune ve literatürü takdim eder.

Bayer-Meister-Lucius eczayı tıbbiye, satış şubesi
I. G. FARBENINDUSTRIE AKTIENGESELLSCHAFT
Leverkusen (Almanya)

SOLARSONE

Gayet güzel arsenik müstahzarı

Mukavvi

olarak bütün zayıflarda, kansızlarda
nekahettekilerde
şayanı hayret bir sür'atle tesir eder.

1,2 s.m.³lük 12 ampülü havi kutular.

2,2 s.m.³lük 12 ampülü havi kutular.

ABRODIL

En güzel *pyélographie* yapmağa hizmet eder.

Huveyya, haliban ve

mesanenin radyografisini temin eder.

Veride zerk suretinde kullanılır, hiç bir ârıza tevhit etmez.

20-gr.lık şişeler ve 50 s.m.³lük %40 mahlülü havi şişeler.

Orjinal ambalâjlarına dikkat!

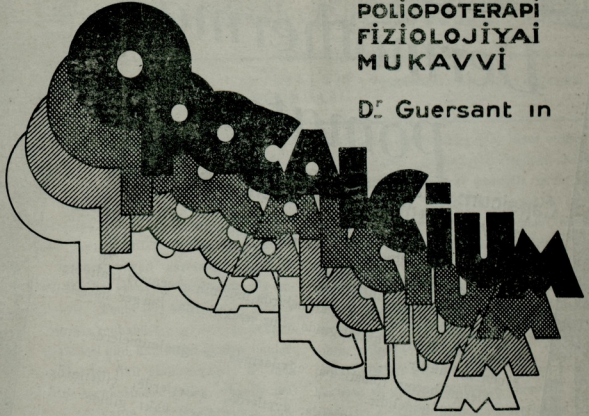
Türkiye komisyoncusu :
Istanbul - Sirkeci, Sirkeci Palas
WIDMANN ve ŞERKİ

Arzu eden doktor beylere mezkûr ilâçlara ait nümune ve literatürü takdim eder.

REMİNERALİZASYON
POLİOPOTERAPİ
FİZİYOLOJİYAI
MUKAVVİ

Dr Guersant in

1° OPOCALCIUM

Kaşe, Komprime, Granüle

2° OPOCALCIUM İRRADİE

Kaşe, Komprime, Granüle

Dr A. RANSON
LABORATUVARLARI
121. AV^e GAMBETTA - PARIS

Dermotherma

Pomatası

Capsicum, arnica, timol kâfûr, gibi şiddetli müvessiatül viaiyyelerden mürekkeptir.

Onun için ciltte ihmizar hasıl etmeksizin ihtikan yapar. Eviyei şiraiyyede takabiben olan vakalarda, yahut eviye tevsi arzu edildiği vakit müfit olur.

Uyuşukluklarda, karıncalanmalarda, müzmin ekzemai faaliyete getirmekte, Renyo hastalığında, buz ayaklılarda, Bürger hastalığında kullanılır.

Dermotherma romatizma ağrılarında ve iğnelenmelerde mu-sarrafi gibi faidelidir.

Dermotherma sporcularda, avcılarda, askerlerde, çiftelerde, polislerde kışın görülmeyn çatlaklara karşı vakti gibide hid-met eder.

Cildin sempati müfagameleri sebeble dermotherma dahili hastalıklarda derindeki ihtikanları izale etmekte kullanılır. Keza dermotherma mahdud cildi ısıtarak Bier usulünce ciğer hastalıklarında tedaviyede yarar. Dermotherma küçük miktarda dış macunu gibi tüpler içinde bulunur, ciltten tamamen imtisas olununcaya yani yağ parlaklığı kalmayınca kadar delk edilir.

Yalnız muharriketüviyye cihazlarile doğrudan doğruya temasta olan vakalarda müessir bir ilaçtır.

Luitpold-werk fabrikasının diğer müstahzaları: Clauden, Telatuten, Otreon, Spuman, Sanarthrit.

Türkiye umumî deposu: Eczacı Hasan Rauf